

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę.

Cena prenumeraty na pocztę i u agentów 50 gr. mies., z odnosh. 60 gr., kwart. 1.50 zł., z odnosh. :: 1.80 zł. ::
--

GAZETA

Cena numeru 15 gr.

Ogłoszenia 0.10 zł za wiersz: milimetry. Reklamy 0.15 zł. :: za wiersz milimetry ::

MIKOŁÓWSKA

Adres Redakcji i Administracji: Mikołów, ul. Miarki 9. :: Telefon nr. 6.

Otwarcie Powszechnej Wystawy Krajowej.

We czwartek 16 b. m. zostało dokonaniem uroczyste otwarcie Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Otwarcia dokonał p. Prezydent Rzeczypospolitej o godzinie 10 w westybule reprezentacyjnym Wystawy. W uroczystości otwarcia wzięli udział przedstawiciele Rządu, Sejmu i Senatu, dostojnicy Kościoła oraz przedstawiciele bardzo wielu instytucji. Z braku dokładnych wiadomości nie podajemy więcej szczegółów, a natomiast pragniemy poświęcić kilka uwag doniosłości faktu otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej.

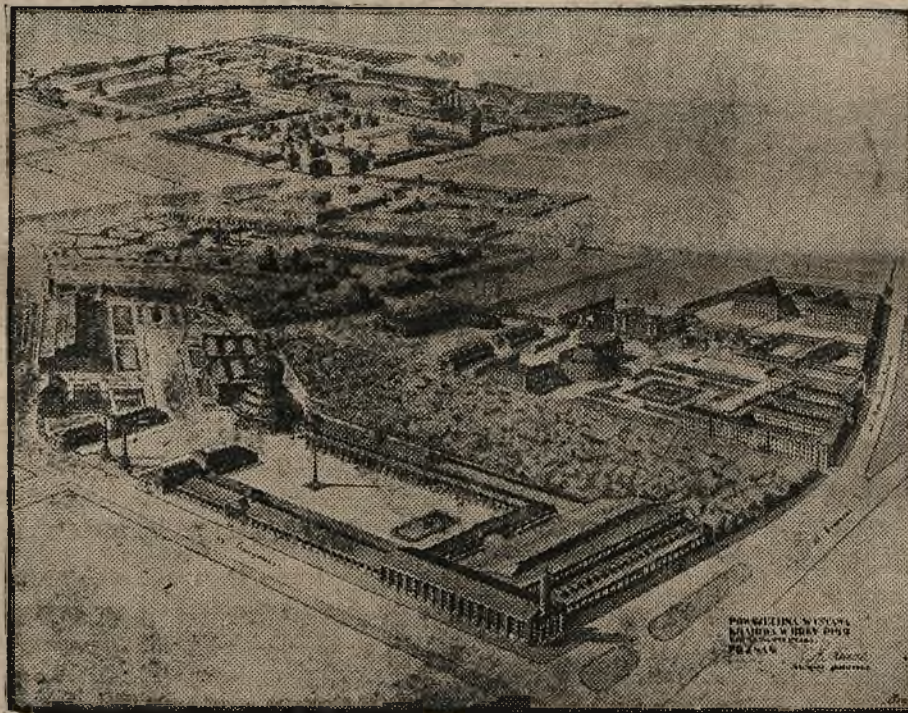
Wystawa poznańska będzie dla każdego zwiedzającego ją prawdziwą niespodzianką, pomimo tylu wyrazów uznania i podziwu, jakie dotąd padły nietylko ze strony prasy ale i najpoważniejszych przedstawicieli społeczeństwa.

Ktokolwiek będzie zwiedzał Wystawę dozna zdumienia i podziwu na widok dokonanego dzieła. Zdumienie jego i podziw stanie się jeszcze większym, gdy przypomni sobie i uzmysłowi w całej pełni warunki w jakich rodziło się państwo polskie w r. 1918, gdy wyobrazi sobie znów to wszystko, o czym zdążyliśmy już w większości zapomnieć, zniszczenie fabryk, spalone wsi, nędzę ludności, palące się w ogniu wojny granice. Ogrom zniszczenia był tak wielki, a zadania stojące przed rodzącym się państwem tak ogromne, że zdawało się chwilami, iż przekraczają siły narodu.

Trudności w chwilach powstawania naszego państwa były tak wielkie, iż nerwy wielu rodaków, pełnych patriotyzmu, nie wytrzymały nacisku rzeczywistości, wskutek czego powstało wielu pesymistów, przewidujących nieustannie coraz to nowe nieszczęścia, mające spaść na państwo w najkrótszym czasie. Ludzi tych nie można potępiać, gdyż smutne ich przewidywania miały źródło w mi-

łości Ojczyzny. Prawie stale przewidywania pesymistyczne nie sprawdzały się, państwo nasze powoli i z trudem poko-

również w całym państwie, będzie miało ogromny wpływ wychowawczy na całe społeczeństwo. Przyczyni się ono w wy-

Widok ogólny P. W. K.

nywało piętrzące się przed niem trudności, przekonywując cały świat, że nie jest wcale „Saisonstaatem“. Dziś nawet najwięksi nasi wrogowie, Niemcy, przestali się pocieszać, że Polska jest państwem sezonowym.

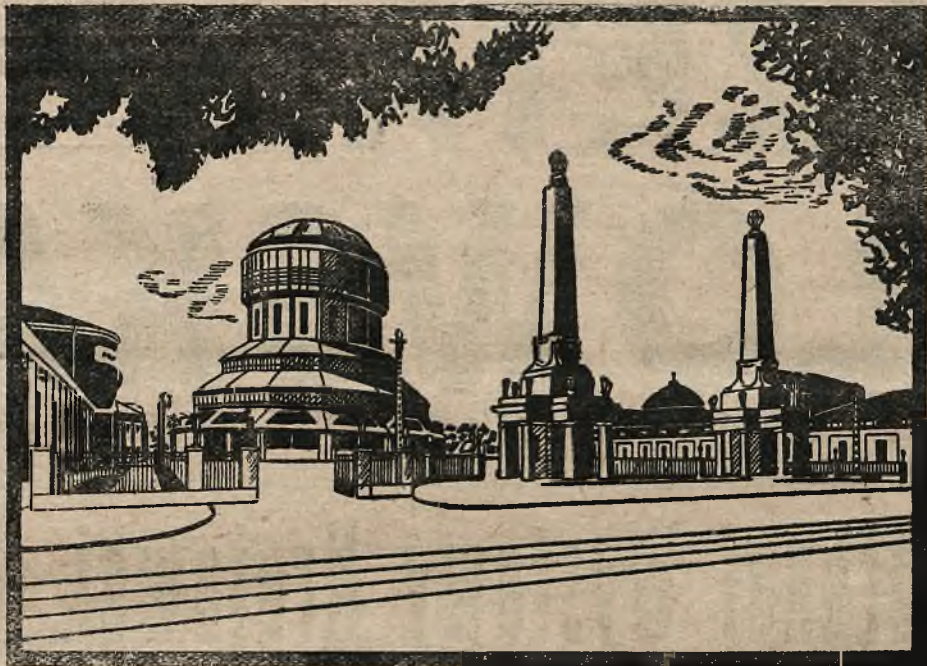
Porównując dzisiaj to, co jest, z tem co było przed dziesięciu laty, możemy być naprawdę dumni z dokonanego dzieła. Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu daje nam żywy obraz tego wielkiego dzieła, jakiego naród nasz dokonał w ciągu ostatnich dziesięciu lat.

Wystawę zwiedzą setki tysięcy ludzi nietylko z Polski, ale i z zagranicy. Bezpośrednie widzenie tego wszystkiego, co zostało dokonane nietylko w najbliższej okolicy zwiedzającego Wystawę, ale

sokim stopniu do zespolenia narodu w jedną całość, wzmocni zaufanie w siły i przyszłość narodu, napełni radością serca i wzbudzi nowy zapał do dalszych wysiłków i dalszej pracy.

Dziś państwo nasze staje się mocarstwem i powoli zdobywa dla siebie coraz większe znaczenie. W każdej dziedzinie życia dopędzamy w szybkim tempie inne narody.

Wystawa Powszechna w Poznaniu jest bilansem ubiegłego dziesięciolecia. Bilans ten stanie się z pewnością bodźcem do dalszych wysiłków, które w ciągu najbliższych dziesięciu lat dadzą nam miejsce pomiędzy prądującymi światu narodami.

Wjeście na P. W. K. od strony dworca głównego

Wielka Rewja Sztuki Polskiej

„Pałac Sztuki“

na P. W. K. zapełnia się arcydziełami malarstwa Polskiego

W dniu 10 b. m. gotowe już były stoiska wystawy poznańskiej. W czasie od 10 do 15 b. m. odbył się przegląd wszystkich stoisk przez zarządy grup i komisje sędziowskie.

Równocześnie z innymi pawilonami i gmachami wystawowymi został przygotowanym również „Pałac Sztuki“, w którym będzie skoncentrowany dorobek twórczości artystycznej polskiej. A będzie co pokazać światu, gdyż dział sztuki na PWK, jako pierwszy i największy pokaz zbiorowy w tej dziedzinie, przedstawiać się będzie imponująco.

Poza najcenniejszymi dziełami polskiego malarstwa współczesnego, w wielkiej sali honorowej „Pałacu Sztuki“ urządzony będzie retrospektywny dział wielkich mistrzów polskich z Matejką na czele. Dyrekcja Wystawy czyni starania, aby do zbioru Matejkowskiego pozyskać obraz „Batory pod Pskowem“. Obraz ten jest w posiadaniu hr. Tyszkiewicza w Warszawie. Wogóle większość płócien galerji retrospektywnej, stanowiąca własność prywatną, dzięki obywatelskiemu stanowisku posiadaczy ich do Wystawy, znajdzie miejsce w Pałacu Sztuki. Ostatnio nadeszły obrazy eksponowane na Polskiej Wystawie Sztuk Plastycznych w Hadze, zorganizowanej przez Tow. Krzewienia Sztuki Polskiej Zagranicą.

Z dzieł malarstwa współczesnego, zgrupowanego w zrzeszeniach artystów-plastyków polskich w kraju i zagranicą, bardzo wiele eksponatów pochodzić bę-

dzie z pracowni naszej licznej kolonji artystycznej w Paryżu.

Nie mniej bogato przedstawiać się będzie dział rzeźb, które ustawi się ze względów dekoracyjnych na wspaniałym dziedzińcu między Pałacem Sztuki a gmachem Wystawy Rządu. Wśród rzeźb, przeważnie o charakterze pomnikowym, znajdują się: „Lotnik“, „Ewa“, „Gładjator“ — dłuta E. Wittiga, „Siewca“ — prof. Rożka, rzeźby Dunikowskiego itd.

Najwięcej eksponatów działu sztuki nadeszło z Krakowa, dalej z Warszawy, Lwowa i Wilna.

Spodziewać się należy, że wiele obrazów malarstwa współczesnego znajdzie nabywców, gdyż pierwsze Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu zapowiedziało chęć nabycia kilku dzieł.

Skład osobowy Sądu Wystawy

powołanego do odznaczania wystawców na P. W. K.

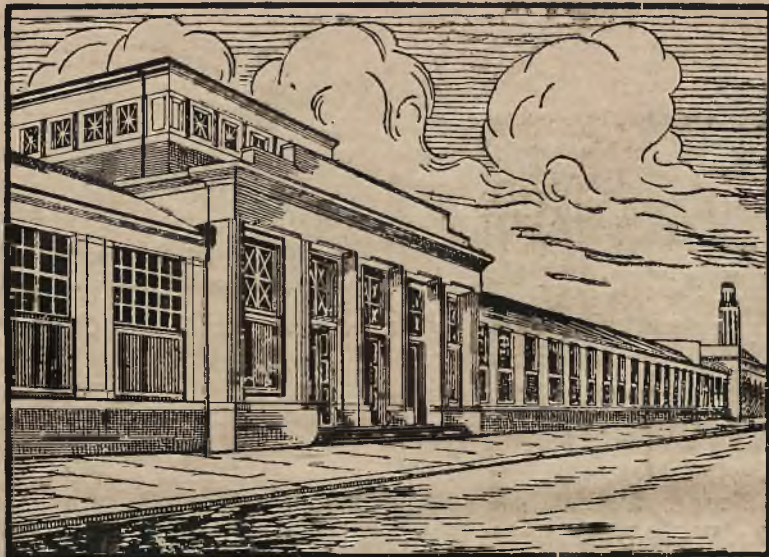
Wzorem wszystkich wystaw światowych, eksponentom Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu będą również nadane odznaczenia medalami i listami pochwalnymi. O nadaniu odznaczeń orzekają w pierwszym rzędzie Komisje Sędziowskie powołane przez zarządy grup względnie klas wystawowych. Uchwały komisyj rozpatruje i zatwierdza powołany przez Radę Główną po porozumieniu z Zarządem PWK. Sąd Wystawowy w składzie 12 członków. Ostateczne zatwierdzenie i rozdział odznaczeń należy do Rady Głównej PWK.

W poniedziałek 22 b. m. w gmachu Dyrekcji PWK w Poznaniu odbyło się posiedzenie specjalnie powołanej Komisji Rady Głównej dla ustalenia składu Sądu Wystawy, na którym, po przedyskutowaniu wysuniętych przez Zarząd PWK kandydatur, uchwalono jednomyślnie zaprosić do Sądu Wystawy:

Z ramienia rolnictwa pp.: Adolfa Bnińskiego, prof. Zygmunta Moczarskiego, inż. Wiktora Przedpełskiego, przemysłu — Piotra Drzewickiego, Józefa Kiedronia, Andrzeja Lubomirskiego; nauki — prof. Kazimierza Kostaneckiego; sztuki — dr. Miecz. Tretera; spółdzielczości — dr. Józefa Raczyńskiego; handlu — Bogusława Hersego; rzemiosła — Ludwika Miklaszewskiego; org. społ.-wychowawczych — Aleksandra Janowskiego.

Widok terenów wschodnich P. W. K. z pawilonem przemysłu naftowego i halą ciężkiego przemysłu

Hala przemysłu papierniczego, graficznego, i chemicznego na P. W. K.

Opieka nad dzieckiem W wieku przedszkolnym w Wojew. Śląskiem.

Niezależnie od stałej troski o podniesienie naszego szkolnictwa na jak najwyższy poziom, władze szkolne na Śląsku zajęły się również sprawą opieki nad dziećmi nie uczęszczającymi jeszcze do szkoły. W dziedzinie tej należy z uznaniem stwierdzić bardzo poważne rezultaty, osiągnięte w stosunkowo bardzo krótkim czasie.

Przedszkola odgrywały do niedawna rolę bardzo skromną. Prowadzone przez zakony żeńskie, istniały tylko dzięki samopomocy społeczeństwa. Władze rządowe przywiązywały wprawdzie do nich dużą wagę, jednak wobec daleko pilniejszych zagadnień szkolnych, przedszkola wydawały się zagadnieniem mniej pilnym, zwłaszcza w okolicach o charakterze rolniczym. Przedszkola zaczęły rość w liczbie w Województwie Śląskiem za czasów polskich początkowo w ośrodkach przemysłowych na tle ciężkich warunków ludności robotniczej. Tylko w części cieszyńskiej istniała jeszcze z czasów austriackich niewielka ilość ochronek, założonych w celach germanizacyjnych. W ostatnich dwu latach dopiero potraktowano przedszkola jako instytucje przygotowujące częściowo młodzież do szkoły powszechnej. W związku z tem wyposażono przeważną część przedszkoli w ciągu ostatnich dwu lat w dobre, zdrowe, pełne światła i słońca lokale i tam gdzie to było tylko możliwym w ogródki, stoły, stolki, ławeczki, przybory do nauki i zabawy. Należyte jednak wyposażenie przedszkoli wymaga dalszych wkładów, które opłacają się sownie przez zmniejszoną śmiertelność i zdrowie fizyczne i duchowe najmłodszego pokolenia.

Od września 1926 r. do I XII 1928 r. powstało w woj. śląskiem 134 nowych przedszkoli, z tego 122 publicznych, utrzymywanych kosztem skarbu śląskiego, 3 komunalne, 9 prywatnych. Liczba ich ogólna w Województwie podniosła się z 60 w 1922 r. na 250 w 1928 r., a więc powiększyła się 4 razy. W takim samym mniej więcej stosunku wzrosła liczba dzieci w przedszkolach, bo z 4431 na 16 628. O ile chodzi o narodowość w roku 1922 było w polskich przedszkolach 3292 dzieci, w niemieckich 1149, a w roku 1928 w polskich 15 747, w niemieckich 881 dzieci. Spadek liczby dzieci w przedszkolach niemieckich tłumaczy się tem, że pewna część rodziców Polaków wycofała dzieci z przedszkoli niemieckich, skoro powstały przedszkola polskie, jak również wzrostem zamożności wśród ludności niemieckiej. Co do rozkładu przedszkoli na poszczególne powiaty, to najwięcej jest ich w obwodzie przemysłowym, jakkolwiek wśród poszczególnych miejscowości są pod tym względem znaczne różnice, znikające szybko wskutek celowej akcji władz szkolnych.

Pod względem sieci przedszkoli wybija się zwłaszcza okręg powiatowego urzędu szkolnego Rybnik III.

Organizowanie nowych przedszkoli napotykało na duże trudności z powodu braku wykwalifikowanych mistrzyń-ochronek. O ile chodzi o mistrzynie ochronek to przygotowanie ich do zawodu poprawiło się wprawdzie bardzo znacznie, pozostawia jednak jeszcze sporo do życzenia. Braki w tym zakresie usuwa się drogą osobnych kursów i stałych miesięcznych fachowych konferencji pod kierownictwem inspektora. Założono również pracownię pomocy naukowych

dla przedszkoli, w której ochroniarki pod kierunkiem nauczycieli wykonywały same dla swoich ochronek niezbędne po moce naukowe i zabawki. Niezależnie od tego założono w roku 1928 dwuletnie seminarjum ochroniarskie w Mysłowicach w miejsce likwidującego się seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w tej samej miejscowości. Seminarjum za dwa lata wypuści pierwszą partję fachowo przygotowanych mistrzyń seminarjum ochroniarskiego, co umożliwi zupełne uporządkowanie stosunków personalnych wśród ochronek, a zarazem dokończenie tych, które dostatecznych kwalifikacji nie posiadają lub ukończyły tylko roczne lub tylko paromiesięczne kursy. Sieć ochronek uzupełniana systematycznie od dwu lat, nie jest dotąd wykończoną głównie z powodu braku odpowiednich lokali. W miarę posuwania się naprzód budownictwa szkolnego zniknąć będą braki w sieci przedszkoli, każdy bowiem nowoczesny budynek szkolny ma zarazem i pomieszczenie na przedszkole.

Z konferencji reparacyjnej w Paryżu.

Projekt spłat niemieckich, wysunięty przez amerykańskiego rzeczoznawcę Ovena Younga, o którym pisaliśmy w poprzednim numerze, został przyjęty przez Anglię i Amerykę. Również dr. Schacht cofnął niektóre ze swych zastrzeżeń przeciw temu projektowi.

Według doniesień prasy projekt Ovena Younga ma poważne szanse przyjęcia go przez zainteresowane państwa. Główną trudność stanowi w chwili obecnej kwestja podziału niemieckich odszkodowań pomiędzy państwa sprzymierzone. Wysunięty przez Ovena Younga projekt podziału niemieckiej raty rocznej w kwocie 2050 milionów marek przewiduje, że na spłatę długów amerykańskich służy 1270 milj. marek, na oprocentowanie i amortyzację pożyczki Dawesa 61 milj., na koszty okupacyjne Stanów Zjedn. 70 milj. na zwrot Francji kosztów odbudowy jej zniszczonych departamentów 435 3/4 milj., dla Belgji 64 milj., Rumunji 11 milj., Portugalji 14 milj., Japonji 15 milj. marek.

Przeciw temu kluczowi najbardziej energicznie wystąpiła Anglja, która, jak z powyższego wyliczenia widać, wychodzi całkowicie bez udziału w reparacjach na swój własny rachunek, mając zadowolniać się tylko tem, że jej wiszące długi w Ameryce byłyby objęte ogólną spłatą tych długów, przewidzianą w planie Younga.

Przeciw temu zaprotestowała energicznie cała Anglja bez różnicy grup i stronnictw politycznych. Wobec bliskich wyborów sprawa ta jest dla rządu angielskiego

go niezmiernie drażliwą. To też kanclerz skarbu Winston Churchill oświadczył, że po pierwsze uchwały konferencji rzeczoznawców w Paryżu nie są formalnie wiążące dla rządu, powtóre zaś, że rząd nigdy i pod żadnym warunkiem nie akceptuje proponowanego przez Younga klucza podziału anuitetów niemieckich.

Podobnie energiczne stanowisko przeciw tej części projektu Younga zajęła Belgja, której udział w reparacjach byłby także znacznie mniejszy, niż to określa obowiązujący obecnie klucz podziału.

Stosunkowo najkorzystniej wychodzi Francja, która uzyskałaby kwotę 43 miliardów marek, tj. prawie tyle, ile wydała

na odbudowę zniszczonych departamentów.

Drugą trudnością projektu Ovena Younga jest to, iż przewiduje ochronę waluty niemieckiej w formie częściowego ograniczenia rat, a nawet czasowego moratorium w razie niebezpieczeństwa załamania się kursu marki niemieckiej. Ponieważ w ostatnim roku Niemcy pokazały, że potrafią same stworzyć warunki uniemożliwiające spłatę rat, przeto rzecz naturalna, wspomniane postanowienia planu Ovena Younga nasuwają wiele zastrzeżeń.

Wobec tego rozstrzygnięcia losów projektu Ovena Younga nie należy się spodziewać szybko. W każdym razie nie wcześniej, jak po wyborach w Anglii.

Wiadomości polityczne.

(+) Wyjazd min. Kwiatkowskiego do Rumunii.

Minister przemysłu i handlu Kwiatkowski po powrocie z otwarcia PWK. w Poznaniu wyjeżdża w dniu 17 bm. do Bukaresztu, jako specjalny delegat rządu na uroczystości dziesięciolecia zjednoczenia Rumunii.

Ministrowi towarzyszyć będzie sekretarz osobisty oraz dr. Wehr z protokołu dyplomatycznego ministerstwa spraw zagr.

(—) Pogłoski o produkcji budżetu.

W kołach finansowo-gospodarczych krążą usilne pogłoski o zamiarach kierownika ministerstwa skarbu Matuszewskiego zredukowania budżetu państwowego o 500 milionów złotych. Jak twierdzą, w tej sprawie miała rzekomo zapaść uchwała na ostatniej Radzie ministrów. Redukcja dotyczyć ma inwestycji i niektórych wydatków rzeczowych. Oddzielne ministerstwa przystąpiły do redukcji wydatków w swym zakresie.

(—) Dalsza poprawa w zapasie walut w Banku Polskim.

Zestawienie za pierwszą dekadę maja wykazuje w Banku Polskim nadwyżkę skupu walut nad sprzedażą. Stwierdzono, że przeciętne zapotrzebowanie walut na cele gospodarcze wynosi około 200 tysięcy dolarów dziennie, podczas, gdy w kwietniu zapotrzebowanie to wynosiło przeciętnie 700 tysięcy dolarów dziennie. Poprawę w Banku Polskim przypisują zarządzeniu o podwyższeniu stopy procentowej, która wybitnie, jak widać, działała hamująco na odpływ walut z Polski.

(—) Zmniejszenie ilości pieniądza obiegowego.

Sfery finansowo-gospodarcze przewidują, że w najbliższym czasie nastąpi zmniejszenie ilości banknotów Banku Polskiego, znajdujących się w obiegu. Chodzi mianowicie o to, że redukcja kre-

dytów zagranicznych oraz trwający w dalszym ciągu ujemny bilans handlowy wywołują naturalny w takim wypadku odpływ waluty wysokowartościowej, wobec czego rezerwa walutowa Banku Polskiego ulega powolnemu i chwilowemu niżeniu. Taka sytuacja musi wywołać redukcję pieniądza obiegowego. Sfery gospodarcze z zupełnym spokojem oczekują takiej sytuacji, uważając, że przyspieszy ona w znacznym stopniu rozwiązanie wewnętrznej sytuacji gospodarczej w Państwie.

(—) Nowy dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza.

Na miejsce dymisjonowanego gen. Minkiewicza, d-cy KOP'u, mianowany został gen. Tessaro. Nowomianowany d-ca KOP'u należy do oficerów bojowych i uważany jest za zdolnego organizatora. Ostatnio był d-cą 30 dywizji w Kobryniu, które to stanowisko zajmował od kilku lat.

(—) Zniżka opłat paszportowych.

Według doniesień ma nastąpić w bieżącym tygodniu decyzja co do zniżki opłat za paszporty zagraniczne. Departament podatkowy opracował już całokształt sprawy i zreferował go p. Ministrowi Skarbu, od którego zależy ostateczna decyzja.

(—) Zjazd Polaków z zagranicy.

14 lipca br. odbędzie się w Warszawie wielki zjazd delegatów organizacji polskich zagranicą. Protektorat nad tym zjazdem objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Piłsudski i ks. Kardynał Hlond.

Spadek bezrobocia.

Według danych z Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy w czasie od 20 kwietnia do dn. 4 maja b. r. było zarejestrowanych 147 813 bezrobotnych. W stosunku do ostatniego tygodnia bezrobocie zmniejszyło się o 7412 osób.

Przyjazd p. Grandi'ego do Warszawy.

W związku z wizytą ministra Spraw Zagranicznych p. Zaleskiego w Rumunji, przyspieszony ma być przyjazd do Warszawy włoskiego podsekretarza stanu dla spraw zagranicznych p. Grandi'ego.

Wizyta ta będzie mieć duże znaczenie, gdyż p. Grandi jest zastępcą Mussoliniego w zakresie polityki zagranicznej.

Przyjazd p. Grandi'ego wraz z małżonką do Polski spodziewany jest w dniu 21 b. m.

(+) Ambasada włoska w Warszawie.

W wyniku pertraktacji pomiędzy rządem włoskim i polskim postanowiono podnieść poselstwo włoskie w Warszawie i poselstwo polskie w Rzymie do godności ambasad.

Pierwszym ambasadorem włoskim w Polsce został mianowany p. dr. Franklin Martin, dotychczasowy ambasador włoski w Buenos Aires, a pierwszym ambasadorem polskim w Rzymie został mianowany p. Stefan Przędzicki, dotychczasowy poseł polski w Rzymie.

Przy tej sposobności min. Zaleski wyraził przekonanie, że rząd polski z radością wita powstanie ambasady włoskiej w Polsce, jako nowy dowód uznania Polski przez Włochy za ważny czynnik w stosunkach międzynarodowych po wojnie, oraz zacieśniających się stosunków przyjaźni i życzliwości między Polską a Włochami.

Polityka zagraniczna.

(+) Rozwiązanie parlamentu w Anglii.

W dniu 10 b. m. została zamknięta sesja parlamentu angielskiego.

W tymże dniu król Jerzy podpisał dekret o rozwiązaniu parlamentu.

(+) Konferencja Małej Ententy w Belgradzie.

Belgradzkie ministerstwo spraw zagranicznych wypracowało już program konferencji Małej Ententy w Białogrodzie.

Minister rumuński Mironescu przybędzie 19 maja, a dr. Benesz 20 maja do Białogrodu. Konferencja rozpocznie się dni 20 maja i trwać będzie do dnia 22 bież. mies.

(+) Norwegja nie wystąpi z Ligi Nar.

Norweska partja pracy, która jest największym stronnictwem w parlamencie, złożyła wniosek domagający się, aby Norwegja wystąpiła z Ligi Narodów. Według ostatnich wiadomości wniosek ten został jednak przez parlament odrzucony.

(+) Program rozbudowy floty wojennej Niemiec.

Rozbudowa niemieckiej floty wojennej postępuje w szybkim tempie naprzód. Koła miarodajne zapewniają, że program

rozbudowy floty na rok bieżący, będzie mimo wszystkie trudności finansowe bezwzględnie wypełniony.

Niedawno zbudowany pancernik niemiecki „Koenigsberg” wyruszył z Wilhelmshafen w pierwszą podróż próbną po morzu północnem.

W dniu 1 czerwca ukończony zostanie nowy torpedowiec „Leopard”. Torpedowce „Tiger” i „Luchs” odbywają w tej chwili jazdy próbne.

W ten sposób, jeszcze tego lata wszystkie nowe torpedowce niemieckie zostaną oddane marynarce.

Dnia 15 września zostanie spuszczone na wodę pancernik E, którego budowa w stoczni w Wilhelmshafen dobiega końca. Nowy pancernik będzie miał trochę odmienną konstrukcję od dotychczas spuszczonego na wodę.

Aktywność niemiecka na Bałtyku musi wzbudzić największe zaniepokojenie. Cel niemieckich zbrojeń morskich, określony tak wyraźnie w memorjałach Groenera, jest niedwuznacznie skierowany przeciwko Polsce.

Polska musi z tego wyciągnąć odpowiednie konsekwencje.

prowadzonym pod firmą „United Polish Steel Works” (t. j. Zjednoczone Polskie Zakłady Stalowe).

Z powodu sfinalizowania powyższego kupna, nastąpią daleko idące zmiany personalne w zakupionych przedsiębiorstwach żelaznych. Ile Amerykanie zapłacili za większość akcji niewiadomo. Krążą tylko pogłoski, że mieli zapłacić 25 milionów dolarów.

+ Nowy gwałt w Bytomiu.

We wtorek 14 b. m. został pobitym na dworcu kolejowym maszynista Karol Starzyński z parowozowni w Chebziu. Starzyński w czasie postoju, prowadzonego przez niego pociągu, udał się do budynku stacyjnego w celu napicia się wody. Tamże został zaczepionym przez pewnych osobników wyzwiskami. Starzyński pominął wyzwiska milczeniem, a natomiast zwrócił się do pobliskiego policjanta niemieckiego o obronę przed napadem. Policjant jednak widząc na co się zanoszą zbiegł, a napastnicy rzucili się bezkarnie na Starzyńskiego i pobili go bardzo poważnie.

Pobitego maszynistę umieszczono w brankardzie, a pociąg poprowadził palacz przy pomocy jednego z konduktorów.

Z Województwa Śląskiego.

+ Rozstrzygnięcie sporu w urzędowaniu marszałka b. Sejmu Śląskiego i Huty Królewską i Laurę.

27 ub. m. rozpoznawał Sąd Najwyższy w Warszawie pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego dr. Lipińskiego decyzję wojewody śląskiego, zawieszającą uchwałę Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 28 lutego b. r., stwierdzającą, że marszałek Sejmu Śląskiego i jego zastępcy urzędują aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu.

Orzeczenie Sądu Najwyższego w końcowym jego ustępie brzmi:

... na zasadzie art. 32 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. nr. 73 poz. 497) Sąd Najwyższy: *uznaje postanowienie Wojewody Śląskiego, mocą którego tenże zawiesza uchwałę Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 28 lutego 1929 r., stwierdzającą, że marszałek Sejmu i jego zastępcy urzędują aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu Śląskiego, za uzasadnione.*

+ Po wpisach do polskiej szkoły.

Dotychczasowe wiadomości o wynikach zapisów dzieci do polskich szkół powszechnych są nadzwyczaj pomyślne. Liczba dzieci niezapisanych dotąd w poszczególnych miejscowościach jest znacznie mniejszą, aniżeli w roku ubiegłym. Tak np. w Zgodzie na 91 dzieci nie zapisano tylko jednego dziecka, podczas gdy w latach ubiegłych było ich kilkanaście. W Orzegowie nie zapisano tylko 7 dzieci. Liczby te dla ludzi znających stosunki w tych miejscowościach są prawdziwą niespodzianką.

Wyniki tegorocznych zapisów dowodzą, że ludność polska staje się coraz to bardziej odporną na agitację niemiecką, i że rychło nadejdzie czas, gdy w szkołach mniejszości będą tylko dzieci niemieckie.

+ Harriman wykupił Hutę Bismarcka

Rokowania pomiędzy Harrimanem a dotychczasowymi właścicielami hut Królewskiej i Laury, huty Bismarcka

i związanej z nią Katowickiej Spółki akcyjnej doprowadziły — według doniesień Il. Kurjera — do porozumienia. W ten sposób Amerykanie stali się właścicielami największych przedsiębiorstw żelaznych na Śląsku. Brak im tylko huty „Pokoju”, aby stali się panami całego ciężkiego przemysłu żelaznego. Podobno jednak Amerykanie pertraktują również i o nabycie huty „Pokoju”.

Nowy koncern amerykański ma być

Z Mikołowa i okolicy.

— Z kroniki towarzyskiej.

We wtorek odbył się w Krakowie w kościele św. Mikołaja ślub ogólnie szanowanego w naszym mieście p. kapitana Łuczaka, komendanta miejscowej Kadry Instruktorskiej, z p. Jadwigą Grażyńską, profesorką tut. gimnazjum żeńskiego.

Szczęść Boże młodej parze!

— Wpisy do kl. I.—VII. Miejskiego Gimnazjum żeńskiego w Mikołowie

z pełnymi prawami szkół państwowych, wydział matematyczno-przyrodniczy, rozpoczynają się dnia 21 maja br. od godz. 11 do 13.

Egzamina wstępne do kl. I-szej odbędą się dnia 24 czerwca br. o godz. 8.30.

— Do szachistów mikołowskich

Jak się dowiadujemy funkcjonariusze miejscowego Komisarjatu Policji P. poszukują amatorów gry szachowej z kół cywilnych, z którymi pragną nawiązać bliższy kontakt w nadziei spotkania godnych przeciwników.

— Rzeczy znalezione.

Dnia 2 maja 1929 r. znalazła p. Bronisława Witówna z Łazisk Dolnych na szosie Mikołów—Łaziska Dolne jedną czapkę która jest do odebrania w tut. szym Magistracie Miejski Urząd Policjny nr. 12.

Dnia 25 kwietnia 1929 r. znalazła p. Jadwiga Günter, zamieszkała w Król. Hucie na szosie w Wilkowyjach jedną rurę żelazną, która jest do odebrania w tut. Magistracie Miejski Urząd Policjny nr. 12.

— Rzeczy zgubione.

Dnia 5 maja 1929 r. zgubił w Mikołowie na ulicy Miarki p. Andrzej Wojtyka, zamieszkały w Żwakowie ad Tychy swój portfel z dokumentami, a to: jedną książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. w Pszczynie, jedną zniżkę kolejową na 25% wystawioną przez D. K. P. w Katowicach, jeden bilet kolejowy na wolny przejazd pociągiem osobowym kl. IV Katowice—Tychy ważny na rok 1929 oraz 10,— zł. gotówki.

Znalezione dokumenty uprasza się oddać poszkodowanemu wzgl. w tut. Magistracie Miejski Urząd Policjny nr. 12.

— Ile dzieci wyjedzie z Mikołowa na kolonie letnie?

Jak się dowiadujemy, w lecie bieżącego roku wyjedzie na kolonie letnie Zw. Obrony Kresów Zachodnich 120 dzieci ze szkoły powszechnej. Zarząd koła miejscowego Z. O. K. Z. już przygotowuje w porozumieniu z miejscową szkołą powszechną spis dzieci, które mają wyjechać na kolonie letnie. Według uzyskanych infor-

macji wybiera się przede wszystkim dzieci rodziców niezamożnych i mających licniejszą rodzinę. Przy wyborze pierwszeństwo mają dzieci tych rodziców, którzy należą do organizacji społecznych, przyczem nie bierze się zupełnie w rachubę przynależności partyjnej rodziców.

Które dzieci wyjadą, zadecyduje ostatecznie lekarz. Dzieci cierpiące na choroby niebezpieczne dla innych dzieci, lub wymagające starannej kuracji nie będą mogły wyjechać na kolonie letnie Zw. Obrony Kresów Zachodnich. Rodzice tych dzieci powinni się starać o wysłanie ich na kolonie Czerwonego Krzyża, które mają urządzenia dostosowane do leczenia poważniejszych chorób przewlekłych.

— Z Łazisk.

Niejaki Bienkowski skradł bieliznę z szpitalni w Łaziskach. Z łupem podązał do Mikołowa, do którego jednak nie było mu danem szczęśliwie się schronić. W drodze bowiem do Mikołowa przyłapano go, łup odebrano, a jego samego pociągnięto do odpowiedzialności.

— Trup na torze kolejowym.

Onegdaj na torze kolejowym Łaziska-Kopaniny znaleziono trupa 33-letniej kobiety. W trupie rozpoznano Herminę Herman, matkę sześciorga dzieci. Wyświetleniem sprawy zajęła się policja. Początkowo zdawało się, że zachodzi morderstwo na tle seksualnym. W trakcie dochodzeń i sekcji zwłok okazało się jednak, że morderstwo w danym wypadku nie zaszło.

— Przystępczość w miesiącu kwietniu na terenie podległym Komisarjatowi Policji w Mikołowie.

Jak się dowiadujemy, tutejszy komisarjat policji interwenjował w miesiącu kwietniu w 90 wypadkach. Kradzieży bez włamania zdarzyło się 12 wypadków, wypadków pobicia — 1, opilstwa — 4, niebezpiecz. pogróżek — 1, oporu przeciw władzy — 1, przekroczeń przepisów sanitarno-administracyjnych — 6, przekroczeń przepisów handlowo-administracyjnych — 11, przekroczeń przepisów meldunkowych 1.

Do sądu odstawiła policja w ciągu kwietnia tylko jedną osobę.

— Z Łodzi — złodzieje w Mikołowie.

Mieszkańcy miasta Łodzi nie lubi się przyznać, że jest z Łodzi, obawiając się ażeby go nie zrozumiano, że jest złodziejem. Zdarza się jednak czasem, że ktoś z Łodzi jest złodziejem. Tym razem zdarzyło się to dwóm żydkom Wasserbergowi i Eilenbergowi, pochodzącym z Łodzi, a których przyłapano w Mikołowie na oszustwie i kradzieży.

— Wciąż nie może się poprawić.

Niejaki Antoni Piera znalazł się znów pod zarzutem kradzieży. Tym razem podobno zanadto mu się spodobały skórki

cielęce rzeźnika p. Lazarka. Zniknięcie skórek nie spodobało się jednak p. Lazarowski, który sprawę oddał w ręce Policji.

— Złapany na gorącym uczynku.

Piękne ubrania w sklepie p. Zajusza nie dały spokoju niejakiemu Stefanowi Ciepło, który nie wiadomo właściwie pociągnięto z Sosnowca aż do Mikołowa. Być może, że ubrania ze sklepu p. Zajusza są bardziej cenne aniżeli ubrania ze sklepów sosnowieckich i będzińskich. Jednak policja w Mikołowie jest co najmniej tak dobrą jak w Sosnowcu, gdyż pana Ciepło razem z „nabytem” ubraniem przyłapała. Oczywiście p. Ciepło ze smutkiem i żalem musiał się rozstać z tak „korzystnie kupionem” ubraniem, a natomiast w serce p. Zajusza wstąpiło z powrotem zadowolenie i radość, które tak przyjemnie rozjaśniają zawsze jego oblicze.

Zgłoszenia wycieczek na PWK.

Agentura dla spraw wycieczkowych przy Delegaturze P. W. K. w Katowicach, Stary Gmach Urzędu Wojewódzkiego, komunikuje nam, iż ruch wycieczkowy na P. W. K. z Górnego Śląska zapowiada się bardzo dobrze, o czym świadczą liczne zgłoszone wycieczki.

Ażeby zapewnić sobie jaknajdogodniejszy termin wyjazdu wycieczki na Powszechną Wystawę Krajową, powinny Związki, Towarzystwa i t. p. jaknajprędzej do Agentury się zgłosić, która przyjmuje zgłoszenia wycieczek i udziela wszelkich informacji.

Równocześnie zaznaczamy, iż w Agenturze są do nabycia bilety wstępu w przedsprzedaży na P. W. K. dla poszczególnych zwiedzających

Programy radiowe.

KATOWICE.

Niedziela 19. V.

10.15 — Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.45 — Komunikaty PWK. 11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Transmisja z otwarcia Słowiańskiego Zjazdu Śpiewaczego w Poznaniu. 14.00 — Ogrodnik śląski. 14.20 — Jak zorganizować gospod. włościańskie na Śląsku. 14.40 — Odczyt. 15.00 — Komunikat meteor. 15.15 — Koncert popul. 17.30 — Odczyt. 18.20 — Audycja literacko-muzyczna. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Bery i bojki śląskie. 19.55 — Komunikat meteor. 20.05 — Koncert. 23.00 — Muzyka lekka.

Poniedziałek 20. V.

10.15 — Transmisja nabożeństwa. 11.45 — Komunikaty PWK. 11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Koncert popui. 14.00 — Odczyt rel. 14.20 — O hodowli konia na Śląsku. 14.40 — Ogrodnik śląski. 15.00 — Komunikat meteor. 15.15 — Koncert po-

pularny. 17.30 — „Wiesław” sztuka ludowa ze śpiewami. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Bery i bojki śląskie. 19.55 — Komunikat meteor. 20.00 — Komunikaty PWK. 20.15 — Koncert. 23.00 — Odczyt w jęz. francuskim.

Wtorek 21. V.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Koncert z płyt. 12.50 Komunikaty PWK. 13.00 — Komunikat roln. 15.10 — Pieśni majowe. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Koncert z płyt. 16.15 — Program dla dzieci. 16.45 — Koncert z płyt. 17.00 — Odczyt. 17.25 — Odczyt. 17.55 — Koncert popularny. 18.35 — Recytacje poetyckie. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Komunikat harcerski. 19.20 — Odczyt. 19.45 — Co słychać w Strażactwie? 20.00 — Komunikaty PWK. 20.15 — Koncert z Poznania.

Środa 22. V.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Słuchowisko dla dzieci. 12.50 — Komunikaty P. W. K. 13.00 — Komunikat rolniczy. 15.10 — Pieśni majowe. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Koncert z płyt. 17.00 — Radjoramator śl. 17.25 — Wykłady języka polskiego. 17.55 — Koncert popularny. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Gospodyni śląska. 19.35 — Komunikaty. 19.55 — Komunikat meteor. 20.05 — Komunikaty PWK. 20.15 — Koncert wieczorny. 21.35 — Literacki występ. 22.00 — Komunikat meteor. 23.00 — Skrzynka pocztowa w jęz. francuskim.

Czwartek 23. V.

11.45 — Komunikaty PWK. 11.56 — Sygnał czasu. 12.15 — Odczyt dla młodzieży szkolnej. 12.40 — Koncert dla młodz. 15.10 — Pieśni majowe. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Koncert z płyt. 16.15 — Audycja dla dzieci i młodzieży. 16.45 — Koncert z płyt. 17.00 — Z dziejów miasta Pszczyzny. 17.25 — Skrzynka pocztowa. 17.55 — Koncert muzyki współczesnej. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — O górach i góralach. 19.35 — Lekcja praktyczna używania telegraf. znaków. 20.00 — Komunikaty PWK. 20.15 — Koncert z Poznania. 23.00 — Muzyka lekka.

Piątek 24. V.

11.56 — Sygnał czasu. 15.10 — Pieśni majowe. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Koncert z płyt. 16.25 — Audycja dla dzieci. 17.00 — Wykład historii Polski. 17.25 — Odczyt z Wilna. 17.55 — Koncert. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Odczyt. 19.45 — Komunikat sportowy. 19.55 — Komunikat meteor. 20.00 — Komunikaty PWK. 20.15 — Koncert. 23.00 — Skrzynka pocztowa.

Sobota 25. V.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Koncert z płyt. 12.50 — Komunikaty PWK. 13.00 — Komunikat roln. i meteor. 15.10 —

— Transmisja pieśni majowych. 15.45 —
Komunikaty 16.00 — Koncert z płyt. 17.00
— Nauka czytania nut. 17.25 — Skrzynka
pocztowa dla dzieci. 17.55 — Program dla
młdzieży. 18.45 — Komunikaty PWK.
18.55 — Rozmaitości. 19.15 — Odczyt.
19.55 — Komunikat meteor. 20.00 — Owa-
dy i kwiaty. 20.30 — Operetka: 10 cór na
wydaniu. 22.00 — Komunikat lotniczy.
23.00 — Transmisja muzyki lekkiej.

Rozmaitości.

(:) Uroczysta kanonizacja w Rzymie.

W kościele św. Piotra w Rzymie czynione są gorączkowe przygotowania do kanonizacji kilku świętych, a to w okresie jubileuszowego roku papieskiego. Na pierwszym miejscu wyznaczoną jest sprawa ks. Bosko, założyciela zakonu Salezjanów (2 czerwca), następnie karmelitanki Małgorzaty Redi, jezuita Klaudjusza de la Colombiere, amerykańskiego duchownego i męczennika Kosmy de Carbonaio i kapucyna Franciszka de Camporesso. Podczas ogłoszenia błogosławionymi tych kandydatów będzie świetnie iluminowany chór i absyda, przy kanonizacji cała bazylika.

Wielkie transparenty, przedstawiające portrety i cuda przez owych świętych czynione — poustawiane będą w bazylice i w dodatku oświetlone różnokolorowymi reflektorami. W absydzie będą wybudowane trybuny dla ciała dyplomatycznego i krewnych owych świętych i błogosławionych. Misje salezjańskie zjadą na kanonizację ks. Bosko ze wszystkich części świata: z Indji, Ekwadoru, Chin, Kongo, Brazylii, Japonji, Sjamu i t. p. Niezależnie od tego odbędą się wielkie uroczystości w dniu 9 czerwca w Turynie, siedzibie matki klasztorów salezjańskich.

(:) Przeszło 100 osób ofiarą wybuchu gazów w klinice.

W klinice w Cleveland (Ameryka) wydarzył się onegdaj poważny wybuch gazów w laboratorium. Trujące gazy, które jak przypuszczają, stały się powodem eksplozji, po wyjściu z laboratorium ogarnęły przestrzeń około 30 m. kw., przyczem kilku przechodniów uległo zatruciu gazem i straciło przytomność. Według ostatnich danych, na skutek wybuchu w klinice powstał pożar, przyczem płomienie ogarnęły nader szybko cały budynek.

Według ostatnich doniesień ze 105 osób obecnych w klinice, nikt nie wyszedł bez szwanku. W czasie akcji ratunkowej znaleziono 24 osób martwych.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa liczba ofiar katastrofy jeszcze się zwiększy.

(:) W łódce przepłynął Atlantyk — o mało nie utonął w porcie.

Paweł Mueller, który na małej łodzi żaglowej przepływał Atlantyk przybył wczoraj do Hawanny. Przy wjeździe do portu Mueller omal nie postradał życia, gdyż łódź jego rzuciły fale na skały i dopiero policji portowej udało się uchronić go od katastrofy.

Z końcem maja Mueller udaje się do Miami na Florydzie a stamtąd do Nowego Jorku.

(:) Polski tytoń w Palestynie

Polski Monopol Tytoniowy eksportować ma swoje wyroby do Palestyny. W dniach najbliższych odejdzie do Palestyny pierwszy próbny transport polskich papierosów.

(:) Poznań świadkiem pierwszego pogrzebu murzyna.

Dnia 1 maja zjechała do Poznania część trupy murzyńskiej, która w czasie PWK. osiadła w „Wesołym Miasteczku” Wystawy we wzorowo urządzonej wsi murzyńskiej. Między przybyłymi znajdowała się także 30-letnia Magdalena Catran, matka dwóch synków, z których młodszy liczył zaledwie 6 tygodni i która w nocy z 1 na 2 maja zmarła nagle na udar serca. Zmarła, jak i reszta trupy, pochodzą z Afryki z kolonii francuskiej i są katolikami. W ten sposób Poznań będzie świadkiem pierwszego pogrzebu człowieka czarnej rasy.

: Fabryka Forda w Polsce?

Do Warszawy przybył główny dyrektor zakładów Forda na Europę p. Carlston, który odbył z tutejszym przedstawicielem firmy Ford narady w sprawie założenia w Polsce fabryki samochodów Forda. Wielkie zakłady fordowskie miałyby być założone w Warszawie.

Wesoły kącik.

Poradził sobie.

— Co mam czynić, mecenasie? — pyta adwokata bankier żydek. — Ile razy wracam do domu, zastaję mego buchaltera siedzącego z moją żoną na kanapie. Siedzą i szepeją ze sobą.

— Wyrzuć pan buchaltera!

— Nie mogę! To bardzo dobry urzędnik.

— Rozstań się pan z żoną.

— Nie mogę! Kocham ją.

— Nie mam dla pana wobec tego rady.

Po jakimś czasie przychodzi bankier ponownie.

— No i cóż? — pyta adwokat.

— Wszystko w porządku.

— Cóżes pan zrobił?

— Sprzedałem kanapę.

Przed wakacjami.

— Pojedziemy na wieś, jeśli mi pewien dłużnik odda tysiąc złotych.

— A jeśli nie?

— Wówczas on pojedzie.

— o —

Przysłużył się.

Syn bogatego wieśniaka został oskarżony o oszustwo. Wieśniak pyta adwokata:

— Jaką może dostać karę?

— Conajmniej pięć lat.

— Dam panu tysiąc złotych, jeśli dostanie tylko rok.

I rzeczywiście, chłopiec został skazany na rok więzienia.

Zadowolony ojciec udaje się do adwokata i wręcza mu tysiąc złotych.

— Ach! — powiada adwokat. — Namozoliłem się strasznie, by syn pański dostał rok więzienia. Przysięgli cheieli go koniecznie uniewinnić.

— o —

— Zjawiłem się w Warszawie boso.

— A ja nago.

— To niemożliwe!

— Czemu nie? Urodziłem się tam.

— o —

Całkiem proste.

— To dziwne, że na prowincji napotyka się dużo więcej miłości bliźniego, niż w stolicy.

— Rzecz całkiem prosta! W stolicy trzeba kochać przeszło milion bliźnich, a na prowincji tylko kilkaset.

— o —

Roztargniony.

Zona uczonego wpada do pokoju męża:

— Na miłość boską, co czynić? Nasz mały wypił cały kałamarz aramentu...

— Pisz ołówkiem — odpowiada mąż

— o —

P a n (do żebraka): Macie tu dziadku pięć groszy. Zarabiam niewiele

Ż e b r a k: Czemuż się pan nie weźmie do roboty?

— o —

Mały Kazio wchodzi do farbiarni chemicznej z wróblem w klatce i powiada:

— Proszę mi tego wróbla ufarbować na kanarka.

— o —

Odciał się.

Janek: Stasiu, jaka jest różnica między fotelem a mrowiskiem?

Staś: Siądź na mrowisku, a przekonasz się.

Nakładem i drukiem K. Miarki, Sp. Wyd.
z ogr. por. w Mikołowie.
Redaktor odpowiedzialny:
Prof. F. U r b a Ń c z y k w Mikołowie.

Ogłoszenia Magistratu miasta Mikołowa.

Celem uniknięcia ewentualnych wypadków podaje się niniejszem do publicznej wiadomości, że w dniach 26 i 27 maja 1929 przeprowadzone będzie wojskowe strzelanie bojowe na strzelnicy bojowej w Panewniku.

Mikołów, dnia 4 maja 1929 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) K o j, burmistrz.

POSZUKUJEMY

dla tut. gazowni miejskiej jednego ślusarza na stałe i jednego ślusarza na czas przejściowy.

Oferty składać należy do 25. b. m.

Mikołów, dnia 15 maja 1929 r.

(—) K o j, burmistrz.
Magistrat.

Przepisy o ruchu wycieczkowym do Poznania.

Biuro Zjazdów Samorządu Ziemińskiego, Warszawa, plac Napoleona nr. 7.

L. IV.-20. Warszawa, 2. IV. 1929 r.

Do Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Według instrukcyj otrzymanych z dyrekcji Powszechnej Wystawy Krajowej Biuro Zjazdów Samorządu Ziemińskiego komunikuje W. Panu Przewodniczącemu postanowienia odnoszące się do najbardziej istotnych kwestyj dotyczących bezpośrednio wszystkich biorących udział w zwiedzaniu Powszechnej Wystawy Krajowej, a więc:

1. sprawy zgłaszania wycieczek zbiorowych;
2. aprowizacji w czasie P. W. K., oraz
3. zniżek kolejowych dla jadących na P. W. K.

I. Zgłaszanie wycieczek zbiorowych.

Każdą wycieczkę zbiorową należy zgłosić do Wielkopolskiego Związku dla Popierania Turystyki (Poznań, Grunwaldzka 22 a) z następującymi danymi:

- a) miejscowość i data wysłania zgłoszenia,
- b) nazwisko kierownika wycieczki,
- c) społeczny charakter uczestników wycieczki np. rolnicy, związek pszczelarzy, rzemieślnicy, urzędnicy lub wycieczka mieszana itd.,

d) ilość osób z podaniem płci (jeśli w grupie są małżeństwa, należy to zaznaczyć), a więc np. osób 160, w czem 100 mężczyzn, 60 kobiet, w tem 7 małżeństw.

e) W jakim okresie wycieczka pragnie przybyć do Poznania? (Ze względu na spodziewany duży napływ wycieczkowiczów, zaleca się podać trzy terminy przybycia do wyboru Dyrekcji Związku. Dyrekcja zastrzega sobie w każdym razie możliwość wyznaczenia innego terminu).

f) Na ile dni przybywa wycieczka do Poznania?

g) Czy uczestnicy reflektują na lepsze kwatery w domach prywatnych i mniej więcej w jakiej cenie, czy też chcą mieć kwatery tańsze, masowe, i w jakiej cenie?

h) czy — oprócz zabezpieczenia wycieczce opieki ze strony Związku i planowego zwiedzania Wystawy, oraz osoblności miasta Poznania wraz z transportem osób i bagażu z dworca do kwater — uczestnicy pragną mieć zabezpieczone obiady i kolacje, lub tylko obiady, w jakiej ilości i w jakiej mniej więcej cenie?

i) czy uczestnicy pragną zwiedzić tylko Wystawę, czy też i miasto?

j) Czy wykorzystując przyjazd do Poznania, uczestnicy pragną też zwiedzić Wielkopolskę i Pomorze, lub też inne części czy miejscowości Polski (podać co chcieliby zwiedzić).

Wycieczki należy zgłaszać w I-szym terminie do dnia 15 kwietnia, w II-gim do dnia 1 czerwca i w III-im do dnia 15 lipca.

Najpóźniej na tydzień przed wyznaczonym przez Dyrekcję dniem przyjazdu wycieczki do Poznania, należy podać Dyrekcji dokładny czas przyjazdu pociągu do Poznania (godzina i minuty), oraz kierunek, z którego wycieczka przybywa. — Zgłoszenie takie może być dokonane telefonicznie.

II. Aprowizacja w czasie P. W. K.

Jednym z najważniejszych zagadnień związanych z P. W. K. jest wyżywienie milionów gości, którzy zjadą do Poznania. Dyrekcja Wystawy dokłada starań, w celu zabezpieczenia zaaprowizowania wszystkich uczestników.

Kwestja cen uwzględniona będzie po linii interesów społeczeństwa. Mąki i chleba będzie w bród przy zupełnie tanich cenach.

Ceny w restauracjach przedstawiać się będą następująco:

1. W restauracjach luksusowych: śniadanie zł 2, obiad 4.50, kolacja 6; całodzienne utrzymanie wyniesie 12.50 zł.
2. W restauracjach I. klasy: śniadanie 1.50 zł, obiad 2.80, kolacja 3.00; całodzienne utrzymanie wyniesie 7.50 zł.
3. W restauracjach II. klasy: śniadanie 1.25 zł, obiad 1.50 zł, kolacja 2.20 zł; całodzienne utrzymanie wyniesie 4.95 zł.

Podczas trwania Wystawy ogłaszane będą w prasie codziennej i na terenach P. W. K. ceny bieżące rozmaitych artykułów spożywczych oraz ceny „menu” w restauracjach, przyjezdnym dla orjentacji i uchronienia ich od wypadków nieuczciwości.

Aprowizacja miasta będzie ilościowo i jakościowo dobrze zorganizowana i ceny pozostaną naogół na normalnym poziomie gospodarczym, a tylko wyjątkowo i w minimalnych rozmiarach ulec mogą zwyżce.

III. Zniżki kolejowe.

Wreszcie trzecia najważniejsza kwestja zniżek kolejowych jest stałą troską Ministerstwa Komunikacji, które przewiduje dalsze rozszerzenia ulg kolejowych dla jadących na P. W. K.

Dowiadujemy się, że w związku z ostatnim pobylem w Poznaniu p. Kühna, min. komunikacji, który badał możliwości daleko idących udogodnień komunikacyjnych dla osób i grup jadących na P. W. K. Ministerstwo Komunikacji rozważa projekt przyznania 66% zniżki kolejowej dla robotników i wycieczek organizowanych na Ziemiach Wschodnich Rzeczypospolitej. Zniżki, która przyznana została ostatnio zarządzeniem Ministerstwa Komunikacji dla grup wycieczkowych młodzieży szkolnej.

Dalej Ministerstwo Komunikacji, pragnąc przyczynić się do wzmożenia ruchu turystycznego w całym kraju, zamierza wydać okrężne bilety kolejowe (2 miesięczne i 2-tygodniowe), które upoważniałyby do 33% zniżki.

Przewidziana jest również możliwość uzyskania osobnego wagonu kolejowego dla grup wycieczkowych złożonych z 35 osób, a osobnego pociągu dla grup obejmujących 450 osób. Wycieczki takie musiałyby być zgłoszone najpóźniej na 4 tygodnie przed wyjazdem do właściwych Dyrekcji Kolejowych, oraz do centralnych biur wycieczkowych, urzędujących — jedno w Min. Komunikacji, — drugie w Poznańskiej Dyrekcji Kolejowej.

Przesyłając powyższe instrukcje Dyrekcji P. W. K. — W. Panu Przewodniczącemu, Biuro Zjazdów prosi o zwracanie się po wszelkie informacje dotyczące Powszechnej Wystawy Krajowej i pozostajemy z poważaniem

Dyrektor (—) Józef Bąk.

Wydział Powiatowy L. dz. 0.677-4.

Pszczyna, dnia 12 kwietnia 1929 r.

Do PP. Naczelników gmin miejskich i wiejskich w powiecie.

Powyższy odpis przesyłam do wiadomości celem zaznajomienia tamt. ludności z instrukcją.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
podp. Dr. J a r o s z.

Powyższe podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości.

Mikołów, dnia 7 maja 1929 r.

Magistrat.

(—) K o j, burmistrz.

AGENCI do sprzedaży narzędzi rolniczych za wysoką prowizją poszukiwani. — Zgłoszenia: **Zakłady rolnicze, Lwów, Skrytka pocztowa 174**